

ಮಳೆ ಮೋಡಗಳು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತಿವೆ, ಅಂತರಂಗವೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ...

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ
ಜಲನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ
ವ್ಯಾಪಕ ಚಿಂತನೆಗಳು
ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಳೆನೀರಿನ
ಸಂಗ್ರಹವನ್ನುವುದು
ಈಗಲೂ ಕೆಲವೇ ಖಾಸಗಿ
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ
ಕಾಳಜಿಯಾಗಿದೆಯೇ
ಹೊರತು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು
ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಾಮೂಹಿಕ
ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ
ರೂಪುಗೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ್

ಈ ಬಾರಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ವಾಡಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುರಿಯಲಿದೆ ಎಂದು 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಕೇಂದ್ರ' ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಮೇ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಮೋಡಗಳು ಕೇರಳ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, ಜೂನ್ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರುಮಳೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಜ್ಞರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ. ಈ ಲೆಕ್ಕ ತಪ್ಪದಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ನೀರ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವಿಲ್ಲ. ಕೊರೊನಾ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭರವಸೆಗಳೆಲ್ಲ ಹಳ್ಳ ಹಿಡಿದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಆಶಾಭಾವ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿದೆ.

ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಲಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿದೆ ಎಂದರ್ಥ. ರೈತರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನೂ ಮಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಅಂತರ್ಜಲದ ಪ್ರಮಾಣ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದು, ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಂತೂ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೊಡ ಹಿಡಿದು ಮೈಲಿಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಕಾಲದ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲುವ ದಿನಗಳು ಈಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ.

ಅಂತರ್ಜಲದ ಪ್ರಮಾಣ ತೀವ್ರ ಕುಸಿತಗೊಂಡು, ನಾಡಿನ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ ಎಂದು 'ರಾಜ್ಯ ಅಂತರ್ಜಲ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ' ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿತು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ 144 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಶೇ. 88.8 ರಷ್ಟು ಕುಸಿದಿರುವ ಆತಂಕಕಾರಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ನೀಡಿತು. 'ಕೇಂದ್ರ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿ' ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಜಲ ಬರಿದಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಶೇ. 69ರಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳ ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿದಿರುವುದನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿದ್ದ ಮಂಡಳಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಜಲನೀತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಭೂಜಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಕ್ಷೀಣಿಸಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದಿತ್ತು. ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಜಲನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಚಿಂತನೆಗಳೇ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನುವುದು ಈಗಲೂ ಕೆಲವೇ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಳಜಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಗದಗ, ಧಾರವಾಡ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾಗಿರುವುದು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನೀರಿನ ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. ಒಂದೆಡೆ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ಜಲನಿಧಿ ಬಡವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯ ನೀರು ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ತಲೆದೋರಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಉತ್ತಮ ಮಳೆಯಾದರೂ, ಆ ನೀರು ಮೋರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಗರದಲ್ಲಿನ ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ತೀರಾ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮಳೆನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಘಟಕಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿ ಜಲಮಂಡಳಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾತನ್ನು ಕೃತಿಗಳಿಸುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಲಮಂಡಳಿ ಇನ್ನುಮುಂದಾದರೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಂಬೋಣ. ಕೊರೊನಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇರಲಾಗಿದ್ದ ಲಾಕಡೌನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಳಕೆ ಕೊಂಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಮಿಗಿತಾಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅವಕಾಶದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಮಳೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಮಯವಿದು.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.